

מובילי דרך

רציונל התכנית:

תוכנית מובילי דרך מבקשת להעשיר את עולם התוכן של החניכים המשתתפים ולהפגישם עם עולם ההתנדבות והמעורבות החברתית כמייצג את ערכה של "נתינה". התוכנית חושפת את החניכים לקהילות אחרות בהן הם מתנדבים, מקנה ומעודדת בנייה וביצוע יוזמה קבוצתית למען הקהילה, כאשר העיקרון המנחה הוא כי "מי שנותן גם מקבל חזרה". כפועל יוצא של עיקרון זה, הקבוצה יוצאת לפעילות חווייתית אחת לחודש או חודשיים (כגון טיול יום או לילה, פעילויות העשרה), ומתגבשת לקבוצת "סיירת" של הפנימייה.

מרכיבי תפיסת דרך כפר הבאים לידי ביטוי בתכנית:

המרכיב המרכזי הוא תיקון עולם כאשר לצידו מרכיבים נוספים הנושקים ומתחברים עם התכנית (שמייס, קהילה של משמעות, תיקון הלב).

מטרות התכנית:

- ✓ יציאה מתוך העולם של "אני" אל עולם של "אנחנו".
- ✓ תהליך התפתחותי של מעבר ממצב תודעתי של הישרדות למצב תודעתי של מנהיגות.
- ✓ גיבוש הקבוצה כקבוצת גרעין משמעותית בפנימייה.
- ✓ יצירת מסורת קהילתית למפגש עם קהילה חיצונית.
- ✓ עידוד הנערים לשמש כ"שגרירים" של קהילתם.
- ✓ חינוך לאזרחות טובה יותר, ולהיותם אזרחים תורמים ומיטיבים לחברה.

אחראי תכנית:

רכזת חינוך ואם בית ליוו את התוכנית במהלך השנה. עם זאת, אנו מאמינים כי אין להתייחס להגדרות התפקיד כמחייבות, החזקת הפעילות והצלחתה תלויה רבות באדם ה"משוגע לדבר".

תיאור התכנית:

- **שיווק התוכנית ומיתוגה כקבוצת איכות בפנימייה-**

כחודש לפני הקמת הקבוצה החלו פעולות פירסום ושיווק של הקבוצה הן לצוות והן לחניכים. הפרסום כלל שיחות קבוצתיות עם החניכים, שיחות אישיות, פירסום שלטים ובחירת שם ייחודי לקבוצה "מובילי דרך".

- **הקמת הקבוצה-**

לאחר שיווק התכנית התקיימו ראיונות אישיים עם כל החניכים שהביעו עניין. בשיחות הוסברו הציפיות וההזדמנויות שיש למשתתפים בתוכנית.

- **מהלך המפגשים-**

הקבוצה נפגשה אחת לשבועיים, כל פגישה עסקה בנושא אחר. הפגישות כללו:

1. שיחות על סוגיות חברתיות הקשורות לאי שיוויון חברתי וסוגיות הקשורות לתיקון עולם.
2. הכנה לקראת היציאה ל"תיקון עולם" בקהילות השונות- בחירת האוכלוסיה בה רוצים להתנדב, למידה קצרה על אוכלוסיה זו והכנת פעילות מתאימה להתנדבות.
- את התכנים העלו החניכים בשיתוף עם מוביל התוכנית והציעו את רעיונותיהם לפעילויות. לאחר מכן הוחלט על פעילות ונעשתה חלוקת תפקידים בתוך הקבוצה.
3. היציאה להתנדבות (מקלט לנשים מוכות, חלוקת אוכל וביגוד לדרי רחוב, הכנת משלוחי מנות לחיילים בודדים, ניקוי חופים ועוד).
4. בסוף כל פעילות או יציאה משותפת התקיים שיח בין חברי הקבוצה שמטרתו לעבד באופן קבוצתי את חוויית הפעילות, להפיק לקחים ולשתף.
5. אחת לחודשיים התקיימה פעילות חוויתית מעצימה ומעשירה לחניכים עצמם (בשיתוף עמותת "דורשי טוב").

טיפים למארגנים:

- חשוב לחבר ולהלהיב את שאר הצוות כמה שיותר לפעילות ולעשייה החינוכית בתוך המפגשים.
- העצמת החניכים המשתתפים בקבוצה מול ההורים.
- לא לפחד מפעילויות "גדולות", להוביל את הקבוצה לקבל החלטה משותפת ולשאול יחד את השאלה – האם נוכל לעמוד בפרויקט שלקחנו על עצמנו? – זוהי הזדמנות נהדרת לתת מנוף ליצירתיות ולשיח פורה.
- לשווק את הפעילות כקבוצה ייחודית, לערוך "ראיון" קליטה, ולאורך השנה להזכיר את הציפייה כי החניכים הינם מייצגים של הקבוצה כולה.
- שיבוץ התוכנית כחלק מהלו"ז השנתי של הקהילה.
- שיתוף הקבוצה בקשיים לאורך הדרך כמו למשל בעיות משמעת, להיעזר בחברי הקבוצה על מנת לפתור מצבים מורכבים.
- חשוב לתווך לחניכים ששגרת היום לא צריכה לפגוע במפגשים, גם במקרה שחניך קיבל תגובה משמעתית ממוביל הקבוצה- עדיף ורצוי שיגיע לקבוצה "כועס" מאשר שלא יגיע כלל. יש לעזור לחניכים לא לשבור את הכלים ברגעי משבר.
- לא להתייאש, במהלך השנה צפויים רגעים טובים יותר וטובים פחות, חשוב להמשיך לדחוף ולהחזיק את הקבוצה.
- בשנה ראשונה מומלץ להצטרף לעמותות אשר עוסקות בנושא של תיקון עולם כגון עמותת "לתת"- עמותות אלו מסייעות גם בנושא הכלכלי וגם בנושא המקצועי.
- השתמשו במועצות מקומיות, עיריות ועמותות שיכולות לסייע במתן מידע ותמיכה בפעילות.
- ליצור קבוצת וואטסאפ פעילה בה מועלים תכנים רלוונטיים, הקבוצה משמשת להעברת מידע חיוני ותזכורות, לציון אירועים חשובים כמו ימי הולדת ותורמת ליצירת הווי משותף וגיבוש.
- זכרו שהחשיפה לקהילות השונות מהווה מעמסה רגשית עבור החניכים, חשוב לגלות רגישות מצד אחד ומצד שני לאסוף ולהכניס לפרופורציות.
- מצאו הזדמנויות לפתח את הדמיון והחזון האישי של כל חניך בשיח או בפעילות עצמה! פתחו להם אופק עתידי (לדוגמא: להסביר את החשיבות שבאופן ניהול שיחת טלפון וטון הדיבור בניסיון לגייס תרומה = "בעתיד כשתחפשו עבודה").
- הדפיסו מכתבי תודה שהתקבלו ממקום בו התנדבתם, שימו במעטפה ומסרו באופן אישי לכל חניך.

- אל תתנו לבירוקרטיה לעצור אתכם, יש הרבה ממנה אך ישנם גם פתרונות יצירתיים, הן בתקציב והן בטפסים.
- להעצים, להעצים, להעצים! לתווך את הפעילות לשאר חברי הקהילה כדי שהחניכים יוכלו להבין את גודל המשמעות שלהם.

ציטוטים נבחרים בעקבות / על התוכנית:

"אני לא מאמין שככה אנשים חיים, אני בחיים לא אגע בסמים!" – חניך אחרי חלוקת אוכל בת"א.
 "פעם גם אני הייתי במקלט, אצלנו אף אחד לא הגיע" – חניך לפני פעילות במקלט לנשים מוכות.
 "פעילות זו גרמה לשמחה ואושר רב אצל הילדים ותרמה רבות לתחושה של אושר וביחד;
 אנו שמחים לראות שיש בקהילה מודעות ורצון לתרום לאנשים אחרים." – מתוך מכתב תודה.
 "מה כבר יש להציע להם?" – חניך תוהה כיצד הוא יכול לתרום לאחרים.
 "הלב שלי התרחב בזכותכם" – צוות

תמונות מהתכנית:

